

PROSJEKTRAPPORT BOLIGSOSIALT ARBEID, NORD TRØNDELAG

**STUDIETUR TIL KØBENHAVN
12-15 OKTOBER 2008**

STATUS I DET BOLIGSOSIALE ARBEIDET

Prosjektrapport, boligsosialt arbeid, studietur til København, 12.- 15. oktober 2008;

Deltakere;

Wenke Knudsen	Levanger Boligforvaltning
Svein A. Flyum	Innherred samkommune
Bjørg Ekker	Grong kommune
Jan M. Sagaard	Fylkesmannen i NT
Roar Veisteh	NAV Steinkjer
Svein Gravås	Steinkjer kommune
Rannveig Skansen	Husbanken, Trondheim
Ingunn Lauritsen	Husbanken, Trondheim
Evy Bruheim	Steinkjer kommune
Mirgathi Massoud	NAV Verdal
Åse Grande Dahl	NAV Namsos
Marthe B. Grande	NAV Namsos
Eirin Johansen	Verdal kommune
Janne S. Grande	Verdal kommune
Ruth A. Fjellvær	Verdal kommune
Anneki M. Sørvig	Namsos kommune
Inger Bakke	Namsos kommune
Rolf Inge Elvebakk	Levanger kommune
HTV, Fagforbundet	Levanger kommune

Tema; Med fokus på boligsosialt arbeid i København, hva kan nettverkskommunene / egen kommune omsette i egen hverdag/ praksis?

Nytteverdi av tiltak og presentasjoner som ble gitt;

- Refleksjon rundt egen praksis i boligsosialt arbeid
- Bevissthet om holdninger og egen språkbruk
- Frivillighetsarbeid → samarbeid med veterinærer, legehjelp ved akuttbehov, unge studenter

Anvendelse av kunnskap for å videreutvikle det boligsosiale arbeidet i nettverkskommunene;

Namsos kommune

Status og planer i det boligsosial arbeidet;

- Boligsosial handlingsplan og Rusplan rulleres pr.d.d, og ferdigstilles 1. kvartal 2009. Implementeres i kommunens Omsorgsplan, som ferdigstilles april 2009.
- Boligtildeling ut fra *søkers behov for bolig*, ikke ut fra om det er NAV eller helse / omsorg som har fått søknaden. Felles ukentlige tildelingsmøter med NAV, Brukerkontor og hjemmetjenestene.
- Forenkling av tildelingsrutiner i form av
 - Ett felles søknadsskjema for alle henvendelser
 - En husleiekontrakt, med mulighet for avkrysningsalternativer
 - Utarbeidelse av tildelingskriterier

- Ide om å bygge om eksisterende omsorgsbolig med 12 leiligheter (Vikatunet) der det pr. i dag hovedsakelig leies ut til eldre. Tilbys vanskeligstilte på boligmarkedet (økonomi, rus, psykiatri) Avvikling over en lengre tidsperiode. Omgjøring av *en* leilighet til personalbase. (Jfr. Arkaderne)
- Prosjekt "Lavterskel helsetilbud" (Jfr. Prosjekt Udenfor ; "Sykepleie på hjul" og "Mobil kafé) → 'Orientkryss' med dusj, vaskemaskin, enkle måltider og råd / veiledning. Frivillig tilbud. Igangsettes desember 2008/ januar 2009.
- Oppstart av Frivillighetssentral "Huset" våren 2008. Planlagt samarbeid med bl.a. NAV
- Planer om bygging av "småhus" – jfr. Skæve Huse. Innlemmes i boligsosial handlingsplan
- Endrede behov og trender; Etterspørsel etter kommunale boliger for gruppen "eldre" avtar. De forventes at denne tendensen vedvarer, ved at flere eldre/ godt voksne selger eneboligen, og kjøper tilrettelagte sentrumsnære leiligheter. Dette som en del av planlegging av alderdommen. Økt antall søknader fra yngre, med andre behov for tjenester – eks. oppfølging i bolig i forhold til å lære å bo, økonomi, rusproblematikk og

Steinkjer kommune.

Status og planer i det boligsosiale arbeidet

Steinkjer skal rullere boligsosial handlingsplan neste år. Vi starter et prosjekt 01.12.08 med to årsverk med midler fra SHDir og Steinkjerbygg AS. Dette er et prosjekt som har som mål og styrke følgende tjenester:

1. Boveileder/Boligsosial vaktmester som skal yte bistand/oppfølging til beboere som har behov for dette for å beholde egen bolig.
2. For å målrette oppfølgingen foretas en gjennomgang av alle leieavtaler i kommunens (Steinkjerbygg AS) boligmasse (354 utleieboliger). Dette også med sikte på at enkelte leietakere kan få kjøpe egen varig bolig med hjelp av Husbankens virkemidler. Utvikle kartleggingskjema ved tildeling/søknad om kommunal bolig for å avdekke graden av oppfølgingsbehov. Gjennomgang av tildelingskriterier for bedre å målrette tildeling i forhold til behov. Utvikle rutiner for å sikre koordinerte tjenester til bruker.

Målgruppen for prosjektet er:

1. Boligsøkere/beboere som har et oppfølgingsbehov som kommunen i dag ikke evner å ivareta innenfor dagens tjenestetilbud.
2. Leietakere som ønsker varig botilbud i stedet for dagens 3 årige leieavtaler.

Jeg håper at prosjektet vil bidra til en tettere samhandling både omkring brukerne men ikke minst også omkring de boligsosiale utfordringene. Problemet i kommunen er at ansvaret for de boligsosiale problemstillingene er fragmentert. NAV har ansvar for en bit, BO for en annen, Helse og Rehab. for en tredje osv. mens ingen tar ansvar for helheten. Håper er at prosjektet gjennom styingsgruppe o.a. vil bidra til å sikre en forankring ift. problematikken.

Boligsosialt har vi pr i dag huller i tiltakskjeden:

- Vi har en gruppe som ikke "ønsker" å slutte og ruse seg og som har en atferd som gjør at de ikke kan bo hvor som helst.
- Vi har noen som har dobbeldiagnoser og som trenger tilnærmet heldøgns tilsyn og omsorg. De tilbudene vi har i dag er ikke tilpasset de som en tilleggsproblematikk knyttet til rus.
- Vi har noen som er motivert for behandling og som trenger skjerming i den fasen som er mellom at de søkes inn på institusjon og til de kommer inne på institusjon
- Vi er for dårlig i overgang mellom fullført behandling og "vanlig liv"
- I perioder for dårlig kapasitet på krisebolig evt. alternativer til krisebolig.

Utfordringen vår på noen av disse områdene er at populasjonen er så liten pr. år at det er vanskelig og forsvare øremerkede tilbud. Det betyr at hvis man ikke får til en interkommunal løsning som kan ivareta populasjonsproblemet blir tvunget til å blande målgrupper i samme tilbud med de potensielle problemer som ligger i dette. Vi har 4 boliger på Fergeland som en gang i tiden var et "skjevt hus" for "slitne alkoholikere" der fokus var på verdig liv. I etterkant av at disse døde/flyttet har målgruppen blitt utydelig. Potensialet på plassen ligger imidlertid der fremdeles i forhold til brukere som er i rehabilitering eller annet gitt at man får på plass en bemanning som gjør at vi kan lage et tilstrekkelig godt tjenestetilbud

Levanger Kommune

Status og planer for boligsosial handlingsplan.

Levanger Kommune har vedtatt å rullere Boligsosial Handlingsplan høst/vinter 2008/2009. Det er allerede foreslått prosjektgruppe. Prosjektleder er valgt. Noe endringer i forhold til den først foreslåtte gruppen vil det bli. Det er tatt sikte på å få representert alle relevante kommunale enheter i gruppen, også NAV.

3 stk. i prosjektgruppen var med på studieturen til København. Vi anser turen som meget relevant i forhold til de utfordringene vi vil stå ovenfor når den boligsosiale planen skal legges.

Levanger Kommune har til dels noe av de tilbudene de i København kunne tilby sine borgere. Dette er i sær gruppen tungt belastede alkoholikere. Pr. i dag finnes det et bomiljø der hver enkelt har hver sin leilighet samt at i en av leilighetene finnes det miljøarbeidere noen timer i uken. I denne forbindelse har vi reflektert mye over om vårt tilbud er tilstrekkelig. Vi ble presentert en helt annen måte å jobbe på under besøkene både i småhus og i et sykehjem. Respekten og aksepten av hele personen er noe vi ble meget beveget over. Dette er noe vi helt sikkert vil ta inn over oss når vi skal bearbeide planer som skal tilfredsstillende de vanskeligstilte i vår kommune.

Sammen med studieturen, vil Levanger Kommune ta til etterretning den erfaringen og lærdommen som er tilegnet i fra tidligere prosjekter. Vi har nylig vedtatt en Pleie- og Omsorgsplan der det fremgår litt om behovet av hvilke tjenester som vil være påkrevd framover. I 2004-2005 kjørte vi et prosjekt innen rus. Prosjektet Nr. 46 ble et av resultatene. Nå vil prosjektmidler for Nr. 46 gå ut etter 2008. Prosjektet sin videre status er uviss.

Verdal kommune

Status og planer for det boligsosiale arbeidet

Boligsosial handlingsplan:

Rulleres i første halvdel av 2009.

Det arbeides nå med å etablere en prosjektgruppe for dette arbeidet.

Bo oppfølgingstjenesten:

2,4 årsverk er ressursen.

Oppfølgingstjeneste for mennesker med utfordringer rundt det å mestre et bo forhold.

Tjenesten er et frivillig og gratis tilbud, som har hjelp til selvhjelp funksjonen.

Arbeidet baserer seg på å inn å gjøre en innsats, for så å avslutte samarbeidet når ting er på plass.

Boligsosialt team:

Tverrfaglig team som er etablert for å gi kommunalt ansatte et helhetsbilde av det boligsosiale arbeidet som til enhver tid skjer i kommunen. Alle de aktørene man definerer som boligsosiale aktører i Verdal er medlemmer. Kommunalsjef Velferd er leder for teamet.

Teamet skal ha minimum 4 møter i året. I oppstartsfasen er det viktig med flere møter for å etablere teamet, slik at man raskt får satt i gang, med å ta tak i de boligsosiale utfordringene kommunen har.

Etablering av en mer differensiert boligmasse:

Det er lagt inn i økonomiplanen for 2009 at det skal bygges småhus i Verdal.

Det gjenstår fortsatt et arbeid med å utvikle småhusenes utforming og hensiktsmessige plassering. Det må også gjøres et godt stykke arbeid med informasjon om disse småhusene til nærmiljø og aktuelle beboere.

Det skal også etableres akutt boliger i Verdal, som skal ivareta akutt bostedsløshet eller behovet for å midlertidig flytte ut en leietaker i kommunal bolig, pga uønskede hendelser i bo forholdet.

Oppfølging av husleierestanser i kommunale boliger:

Hver måned er det samhandlingsmøter mellom innfordring, gjeldsrådgiver NAV, leder kommunal inntektssikring NAV og prosjektleder. Disse møtene gjennomgår samtlige restanser hvor man fordeler oppfølgingsansvaret mellom møtedeltakerne. Oppfølgingen av restansen etter disse møtene har i stor grad bidratt til at antallet restanse saker i Verdal er betraktelig redusert.

Verdal kommune har pr i dag et bredt fokus på boligsosialt arbeid. Studieturen til København ga inspirasjon til å fortsette arbeidet, samt en bekreftelse på at boligsosialt arbeid er komplekst og utfordrende både for systemet, hjelper og beboer, uavhengig om man bor her eller der.

Prosjekt Udenfor

Prosjekt Udenfor er en privat organisasjon stiftet i 1998 av Dr.Med. Preben Brandt. Bakgrunnen for etableringen var at det offentlige ikke alltid er i stand til å bistå de som er mest utsatt. Organisasjonen har en omsetning på 6 millioner, hvorav 5 mill er fra staten. Resten får de fra private bidragsytere, samt at de gir forelesninger.

Preben Brandt orienterte oss om organisasjonen og om sitt forskningsarbeid. Han brukte ikke begrepet "bostedsløs", men "hjemløs". Dette forklarer han ut fra det faktum at en rekke kriterier ligger til grunn for hjemløse. Felles trekk er at de er oppvokst uten foreldre, og har hatt en kaotisk barndom. Ofte har det resultert i en sammensatt diagnose; psykisk lidelse, rusmisbruk, alkoholmisbruk og kriminalitet. Det er mennesker som ikke passer noe sted, og som han omtaler som "sosialt utsatte".

En annen gruppe organisasjonen jobber med er "udokumenterede migranter" eller "illegale innvandrere" på norsk.

Organisasjonen har 30 frivillige, de fleste er kvinnelige studenter. De har også 2 veterinærer (mange hjemløse har hund), sykepleiere og 1 lege som jobber frivillig. I 2001 startet de med "mobil cafe", de kjører ut middag hver kveld. De legger vekt på at det skal være god og næringsrik mat, og at den serveres på en måte som viser respekt. De deler også ut soveposer, klær, sko og hygieneartikler. Formålet med dette er skadereduksjon og omsorg. De bruker også tid på å bli kjent med "borgeren", for så å begynne arbeidet med en boløsning. Mottoet er "housing first" så får andre ting komme etter.

Les mer på www.udenfor.dk

Vedlegg 2 til prosjektrapporten

Følgende informasjon finnes på internettadresse www3.kk.dk;

”E-huset er et selvstændigt plejehjem i De Gamles By. Huset er bolig for aktivt drikkende yngre og ældre alkoholikere med en adfærd, der kan være problematisk at rumme i alment regi.

I dagligdagen forsøger vi at skabe et frirum for mennesker, der har alkohol som en væsentlig del af deres hverdag, samtidig med at vi forsøger at kompensere på de områder, hvor de på grund af deres misbrug mangler ressourcer. Det kan være med hensyn til personlig pleje, social kontakt, kontakt til offentlige instanser m.m. Derudover tilbyder vi mange forskellige aktiviteter ud fra beboernes ønsker.

Fysiske rammer

Huset er i 3 etager med elevator. Huset er ikke ombygget, men består af 11 1-rums boliger på ca. 12 kvadratmeter og 28 2-rumsboliger på 24 kvadratmeter. Alle boliger har håndvask, mens bad og toilet findes på gangen. Vi har et stort værested med billiard, computercafé, dart, storskærm m.m., gode udendørs faciliteter samt tilknytning til en stor kolonihave.”

Normering

Antal beboere i plejetilbuddet: 39

Antal fast tilknyttet plejepersonale: 40

Oppsummering fra møtet på E-huset;

De som har et botilbud ved E-huset, skal oppleve at de har ”*det gode liv*,” noe som innebærer at de skal gis en god og verdig hverdag der det er akseptert at de drikker, og der de kan slippe de ”*skjeve blikkene*.”

For at beboerne skal få *det gode liv*, er det deres ønsker og behov som skal dekkes, ikke de ansattes. De som bor der har alle prøvd andre tilbud, men mislyktes.

Det er flere års venteliste for et tilbud på E-huset.

Organisering;

Beboerne;

- Kun to regler som gjelder; Ikke narkotiske stoffer og ikke vold. Disse reglene gir mening, da det er regler som også gjelder i det ”vanlige samfunnet”
- Beboerne kjøper en servicepakke (rengjøring, mat m.m.) Servicepakkene en suksessfaktor! I tillegg er husleien på ca. kr. 5000,-/ mnd, avh. av inntekt.
- Beboerne har ca. kr. 2000,-/ mnd. å leve for. Noen får 100,- pr dag – bedre enn å få store summer sjeldnere.

- Personalet viser stor toleranse i forhold til beboernes personlige hygiene. Mye basert på kompromiss og pedagogikk.
- Fokus; finne beboernes ressurser, hva kan de, → styrke dette! Ut fra dette skape en balanse. Ingen fordømmes når de mislykkes, men de fleste har en oppgave i E-huset, eksempelvis søppeltømming, potetskrelling, tømme oppvaskmaskina.... Huset skal passe beboerne, ikke omvendt. Fleksibilitet.
- Det lages samspillsavtaler mellom beboere og ansatte. Ikke tvang i tilbudet, men det kan gi tilbud om eks. bistand i forhold til økonomi eller måltid.

Ansatte;

- Viktigst; Dette botilbudet er et *spesialområde*, og krever *spesielle* ansatte; De må *like* målgruppen! Ikke ha fordommer eller være moraliserende. Alle som jobber der har i tillegg til personlige egenskaper også god utdanning (v.pl/ spl og lignende) Alle medarbeiderne gjør noe ekstra, gjør en *forskjell*. Får betalt for dette, men gjør det også fordi de liker beboerne – er *familien / advokaten* deres.
- E-huset har litt bedre normering enn andre pleiehjem.
- Alle rapporter begynner med den gode historien fra dagen før. Dette gir personalet en bekreftelse på at de gjør en god jobb. Gir faglig stolthet.
- Benytter også kardex, handlingsplaner m.m.
- Ansatte gis veiledning, coaching.
- Rengjøringspersonalet har også tid til andre aktiviteter i sin arbeidstid, eks. biljard. Ser derfor andre sider ved beboeren, og derigjennom kan de utføre mer belastende oppgaver som å tørke opp oppkast. Aksept for at beboerne ikke vasker selv, og derfor er det ansatt flere renholdere enn "normalt."

Generelt;

- Tendens; flere yngre alkoholikere, noe som bl.a. kan skyldes alkoholpolitikk (billigere alkohol)
- Ønske; Behov for et mer differensiert botilbud ved E-huset; dele inn tilbudet i forhold til demente, unge, behov for avlastning, tilbud til døende. Ikke penger til dette.
- Utfordring; Samarbeid 1. og 2. linjetjenesten. Beboernes rett til å si nei til behandling, fortsatt at vedkommende forstår konsekvensen av det. Mye medisinsk behandling gis på E-huset.
- Sponsing fra frivillige, privat næringsliv i form av gaver gir muligheter for å gi beboerne kulturopplevelser, turer, fester og lignende.

Virksomhet som arbeider med alle fasetter vedrørende det byggede miljø; prosjektideer, oppføring, salg, drift med mer.

De har gjennomført en undersøkelse av boliger for sosialt utsatte, og presenterer dette for oss. De har intervjuet 30 beboere og 14 personale.

Særbolig; De har sett på tre ulike sider ved denne type bolig

1. Arkitektonisk/fysiske rammer
2. Sosiologiske/etnografiske
3. Politisk/organisatorisk/teoretisk

Særboliger er et botilbud for utsatte grupper.

Særboligene må ha; Egen inngang, kjøkken, bad, tilknyttet sosialfaglig støttepersonell, leiekontrakt, samt være permanente boliger.

Særboliger er;

Solistboliger; spredte leiligheter i boligområder.

Etasjefellesskap; 1 etasje med leiligheter, hvorav 1 til personalet. Svalganger hvor man kan oppholde seg, noe som medfører en fellesskapsfølelse.

Oppgangsfellesskaper; her er det ikke samme muligheter for å møtes.

Skjeve hus; 2-4 manns boliger, rekkehus, litt hage, terrasser.

Skæve huse og Arkaderne er eksempler på Særboliger

Institusjon → Integrasjon. Integreringsperspektiv på botilbud til utsatte grupper

Den dominerende boligsosiale strategi;

Forørgerhjem/herberge → Spesialiserende botilbud → Egen bolig. Særboligene ligger mellom de to sistnevnte. Det kan nemlig være et stort sprang mellom disse. Kan ofte falle fra Spesialiserende botilbud til forsørgerhjem. Særboligene utfyller et behov.

Fordeler med særboligkonseptet:

For beboerne; Stabilitet i dagliglivet, fastholdelse av bolig, forberede utviklingsmuligheter og sosiale relasjoner.

For boligområdene; Trygghet for naboene, klar arbeidsfordeling mellom boligbygger og sosialforvaltning

For kommunen; Større grad av helhetsorientering. Økt kvalitet i det boligsosiale arbeidet.

Viktig med fokus for at boligene skal fungere bl.a.

- Lokal forankring, i umiddelbar nærhet til boligen. Fysisk sted.
- Permanent, men fleksibel støtte(personal)
- Den rette "match" mellom bolig og beboer
- Permanent og verdig bolig. Trygt sted å bo.
- Integrrert del av boligområdet.
- Variasjon i tilbud av boligtyper
- Forvaltning av området. Ha en strategi på dette. Hvor? Hvorfor? Osv
- Faglige nettverk og samarbeid på tvers

- La brukerne få være med i prosessen. De opplyser å ikke ha kommet så langt med denne biten i Danmark. Ser greit ut i teorien, men ikke i praksis. En kan spørre brukerne; Hva er en god bolig for deg? Hvor mye kan du betale i husleie?
- Størrelsen på boligen. Mange synes det er trygt og oversiktlig med 1 roms, eks. Arkaderne. Noen ønsker 2 roms.
- Husleien. Avgjør hvem som kan bo der. Forstår det slik at de med en pensjon bor i Særboliger. Mange bor på herberge i stedet, pga at husleieprisene er for høye.

NB! Noen blir ”parkert” i boligen. Liten/ingen oppfølging. Må ha fokus på oppfølging

Rapporten var ikke ferdig da vi fikk denne orienteringen, men vil bli lagt ut på Kubens hjemmeside så snart den foreligger; www.kuben.dk

ARKADERNE

Det legges vekt på store grøntarealer mellom boligene. Hjemmeveileder. Avtaler mellom personalet og beboerne om hvor ofte man skal ”se innom”, evt. når de skal låse seg inn. En må reflektere over jobben en gjør i en beboers hjem, personalets rolle.

SKÆVE HUSE

En type særbolig. Startet som et prosjekt, boliger til særlig utsatte grupper. Ble permanent. Rekkehus med terrasser, vendt mot hverandre. 4 dobbelthus. Kolonihager Behov for mer utvikling og bedre økonomi. Sosial visevert (hjemmeveileder) 10 timer hos hver beboer fordelt over 2-4 dager etter behov. Husleie kr.2654,- hvorav kr120 til vann, varme, el og tv

EVALUERING AV STUDIETUREN, GJORT PÅ BÅTEN HJEM TIL NORGE

Følgende spørsmål ble stilt til deltakerne;

- 1) Hvordan var turen?
Faglig +/-
Sosialt +/-
- 2) Innspill til tema på neste nettverksmøte
- 3) Hva kan overføres til egen kommune/ hva gjør vi når vi kommer hjem?

De ble arbeidet i grupper, og svarene ble gitt i plenum. Namsos-delegasjonen fikk ansvar for å notere innspillene.

1) Hvordan var turen?

Faglig:

+

Kjempebra! Mye interessant! Bekreftelse på at vi har mye av de samme utfordringene.

Programmet har gitt en helhet.

Tydelig og gjennomgående respekt for individet.

Finne den iboende ressursen hos individet.

Trekker spesielt fram Preben Brandt og E-huset. Ønsker å få dem til Norge!

Variert og informativt i forhold til boliger.

Utrolig inspirerende, nytenkning, forebygging, finn ressursene!

Fikk en bekreftelse på at det vi planlegger/ har tenkt er sammenlignbart/ har lignende botilbud hjemme.

-

For lite forberedt i forhold til for eksempel lovverk

Blanda følelser på å gå inn i andres hjem, mange på en gang som kommer for å se på andres "elendighet".

Mye om oppfølging av alkoholikere og misbruk av "lette" stoffer, lite fokus på tyngre stoffer. Hvorfor?

Litt tettpakka program, siste sekvens første dag (Arkaderne) kunne vært flyttet til neste dag.

Programmet gav litt liten tid til refleksjon/ vanskelig å få fordøyd alle inntrykkene.

Praktisk/ sosialt:

+

Pluss med buss!

Fantastisk mat og drikke!

Fantastisk at det var gratis!

Flott opplegg og gjennomføring!

Kjempejobb med aktørene!

-

Liten fritid / "slakke".

Upraktisk med avreise kl 05.00 fra Steinkjer.

2) Innspill til tema på neste nettverksmøte

- Blanding av målgrupper kan være et minus, populasjon for liten i forhold til differensierte grupper.
- Gjennomgang av hvem det er hensiktsmessig at skal sitte i nettverket. Viktig med forankring i ledelse.
- Ansvarliggjøring av nettverkets drift.
- Felles vedtak vedr pleie/ omsorg.
- Kvalitetssikring av vedtak.
- Udokumentert service.
- Språkbruk: bostedsløs – hjemløs, vanskeligstilte – utsatte
- Boligsosialt arbeid i Nav, Anita Ulstad (Verran) sentral Nav-person

3) Hva kan overføres til egen kommune/ hva gjør vi når vi kommer hjem?

- Overføringsverdi i forhold til for eksempel personalressurs. Nyanser/ differensiering.
- Noe begrensning overføringsverdi, men mye kan overføres: tanker, visjoner, begrunnelser, menneskesyn, holdninger.
- Begrepet "hjemløs" tar vi med oss hjem.
- "Servicelov".
- Annet perspektiv på brukermedvirkning.
- Aksept av personer slik de er.
- Invitere Inger fra E-huset hjem til Nord-Trøndelag? Samling for rusnettverk, politikere, boligsosialt nettverk?
- Jobbe med holdninger i egen kommune.